

Practica Octaviani Vestrii I. C. Foro Corneliiensis

Vestri, Ottaviano

Coloniae Agrippinae, 1597

VD16 V 940

De procuratoribus causaru[m] sacri palatij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63002](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63002)

dus est lib. Elegant. 4. c. 2. Et aduocatum esse, dignitas est l.
vtli. c. de postul. & l. laudabile. c. de Aduoc. diversi iudi.
Sunt certè aduocati utiles atq; necessarij, nam publicis in re-
bus ac privatis lapsi erigunt, fatigatae reparant, sic, ut non
minus militare dieantur, quām qui gladijs, clypeis, & tho-
racibus militant, l. Aduocati, c. eodem ti. Est etiam pñm hoc
officium. Nè servitor noster Christus multoties in hoc mñ-
do aduocati munus exercuit, & ut cetera omittam Magda-
lene aduocatus fuit, veluti super illud Lucae 10. Martha,
Martha, sollicita es, &c. Augustinus in hæc verba demon-
strat. Dominus pro Mariæ respondit Marthæ, & factus est
eius aduocatus, qui iudex fuerat interpellatus. Insuper mu-
lieris deprehensio in adulterio aduocatus fuit, ut Ioh. c. p.
8. Allegavit enim tunc Christus accusatores haudquaquam
idoneos esse, dicens: Qui sine peccato est vestrum, primus in
eam lapidem iniciat. Quod quidem aduocati munus post-
quam h. m. ini generis redemptor ipse ad patrem ascendit
pro nobis continuò exerceat. Ioanne sic attestante in priore e-
pistola capit. 2. Sed & si quis peccauerit, aduocatum habe-
mus apud patrem, Iesum Christum iustum: & ipse propitia-
tio pro peccatis nostris. Nicolaus Antonius Grauatinus.

De Procuratoribus causarum sacri
Palatij.

C A P. XIX.

S V M M A R I V M.

- 1 Doctores Roma procuratorum munere fungun-
tur, verum illi oratores sunt, & non procurato-
res, mun. 3.
- 2 Procuratoris officium vile est.

HVIC proximus est alius virorum ordo,
quorum munus est, consistoriales & sa-
cri palatij, quas rotales dicimus, aliásue
causas

caussas ex facto instruere, & orare, a quos^x procuratores caussarū Romanæ Curiæ, & sacri palati vocamus. Intra quem ordinem non nisi graves viri toga, ac laurea doctoreæ candidati, solenni etiam eorum periculo admitti solent, quorum certus nunquam fuit constitutus numerus. Huius ordinis tametsi proximo inferioris, semper aliqui Romæ floruerunt viri adeò celebres, ut nemini ex superiori ordine fuerint suis temporibus ex communi reputatione secundi. Intra hunc ordinem ego proximis annis, dum hic Romæ velle mihi ociosus esse, ut priusquam in aliquam messem manū admoueret, quid magis expeditet, maturius deliberarem, præter omnem mentem meam, ac pedibus potius iui, & necessitate & amicorum precibus impullus, in quoniam meus adeò conquiescit, ut nihil est, quod amplius ambiam. Vno tantum consuevit stomachus meus fastidire, quod liceat hic Romæ unicuique indocto & imperito plerumq; etiam infami viro extra istum ordinem, non dico artem exercere, sed nomen hoc procuratoris caussarum Romanæ Curiæ (apud veteres non vulgare) sibi arrogare, ac profiteri etiam apud acta caussarum cum dedecore grauiorum eiusdem nominis virorum, cumque caussarum & litigitorum periculo. Quod nuper intelligens Ponti. Motu proprio ad Rotæ Decanum rescripsit, ut omnibus extra istum ordinem artem exercitibus illius exercitium auctoritate sua interdicteret. Decanus autem interdixit, sed interdictio ne huiusmodi ad preces multorum suspensa, remanet res in pendentia. Ego si meæ sententiaz accederet æquipollens auctoritas, nemini artis exercitium

ercitium interdicerem, sed usum duntaxat huius nominis, statueremq; ut aliquo diuerso & humiliori nomine, utpote sollicitatores caussarū, & palam & apud acta nomenclarentur, ita, ut qui temere hoc nomine uteretur, pœna falsi veniret plectendus. Huius nominis priuatio detraheret quoque huius conditionis hominibus omnia, quæ in lequelam istius nominis sibi accesserunt, famā primum, deinceps litigatores & causas, simulq; remanerent ociosi, & interdictio exercitij absque nostro facto sequeretur, & veluti homines inferioris ordinis precederemus ipsos in audiencij apud auditores & signaturæ prefectos, vel forte melius cibellarum exercitium in sacris duntaxat consistorio ac palatio eis interdicerem, ac reliqua omnia Rom. Cur. & urbis pro publica eis dimitterem palestra, ex qua optimis luctatoribus ad hunc grauiorum virorum ordinem solito eorum periculo daretur auditus.

A N N O T A T I O N E S.

Quos procuratores.) *Hoc munus verè non procuratorum est quorum rile est officium, Instiuit. de except. §. vi. im. Sed Oratorum & auxiliariorum. Quod quanta apud antiquos fuerit existimationis, ex Demosthenis, Ciceronisque maxime libris certissimum accipere possumus argumentum. Et hi, quos procuratores sacri Palati vocitamus, iuris periti sunt: nec intra hunc ordinem solenni absque periculo admittuntur, ita, ut legali in philosophia, qui minime illustres fuerint, procul recessantur. Hinc est, ordinem hanc præclarissimos semper iuris consultos habuisse. Quorum proprium est officium causas orare, judicesq; in facto instruere, quamobrem oratores, aut patrovi propriè appellantur. Et si me non lateat, patronū pro adiuto-*

cato & defensore inueniri & pro re & tempore à politiori
literature non leuibus & cotoribus pia obseruatum. Nam
que Ulpianus in l. i §. ait prætor. ff. de postulat. in hac re
haloquuntur: ait Prætor, si non habebunt aduocatum, egⁱ
dabo. Et pau. op̄st, vel metu patronum non inuenient.
Et Cicero libro secundo ad M. Cælium: Noui ego vos mag-
nos patronos, hominem occidat oportet, qui vestra opera
ti velit. Et idem in Bruto: Iam in patronorum numerum
peruenerat. Ceterū exira Urbem non en Aduocati, om-
nes usurpant, modò legulei sint, quorum magna est turbati-
ta, ut plerisque Terentianum illud conuenire videantur.
Huic opus est patrono, quem defensorem paro. Idcirco
mirum, si huius farinæ aduocatos à caufidicis mediocribus
proclamatoribus, aut rabulis s̄epissimè superatos videmus.
Nicolus Antonius Grauatus.

De Sollicitatibus expeditionum, & caussa-
rum Romana Curiae.

C A P. XX.

S E Q V I O R est proximo sollicitatorum or-
do, quorum * in Romana Curia duæ sunt
species, alij qui supplicibus in eorum im-
petrationibus & diplomatum expeditioni de-
super necessariæ operam præstat, quorum ali-
qui publica permutatione recipiuntur, quos sol-
licitatores literarum apostolicarum, seu lanni-
zeros vocant. Aliqui priuati, quos sollicitatores
expeditionum vocamus, quorum plerique
semper fuerunt, & sunt in Romana Curia
insignes viri, qui non mediocres opes sibi ac
arte compariunt, soletque Datarius &
alij Romanæ Curiae taxarum receptores cer-
tum quid de summa taxata sollicitatori re-
mittere, idque eius intuitu, & eo animo,
ut non supplici, sed sollicitatori remittant, qua-
dere